با حضور وزیر علوم مالزی و رئیس دانشگاه آزاد
همکاری‌های مشترک علمی بین دانشگاه‌های دو کشور آغاز شد

می‌خواهیم همگرایی نوینی پایه‌گذاری کنیم

ابوالفضل مظاهری – مطهره سادات قاسمی
گروه دانشگاه

محمد خالد بن نورالدین وزیر علوم مالزی و روسای دانشگاه‌های کشور مالزی میهمان ویژه دانشگاه آزاد بودند که ابتدای هفته جاری با سفر به اصفهان هم از دستاوردهای علمی پژوهشی دانشگاه آزاد واحد اصفهان بازدید کردند و هم با امضای تفاهمنامه‌های همکاری مقدمات انجام برنامه‌های علمی مشترک را فراهم آوردند تا فصل جدیدی در فعالیت‌های علمی بین‌المللی دانشگاه آزاد، این بار در کنار مالزیایی‌ها آغاز شود. وزیر علوم مالزی در جریان حضورش در دانشگاه آزاد اصفهان با ابراز خرسندی از پیشرفت‌های دانش‌بنیان در این دانشگاه، آمادگی کشورش برای آغاز همکاری میان دانشگاه‌های مالزی و دانشگاه آزاد را اعلام کرد. در مراسم اخیر، دکتر عبدالرازک بن احمد رئیس آژانس EMGS، پروفسور داتو دکتر محمد حمدی عبدشکور رئیس دانشگاه UM، پروفسور دکتر ایسمی عارف اسماعیل رئیس دانشگاه UPM، پروفسور داتو دکتر محمد اخوان حاجی توریمان رئیس دانشگاه UKM، پروفسور داتو دکتر یوسری بن زین الدین رئیس دانشگاه UMPSA و پروفسور دکتر حیدر ضیاء الدین رئیس دانشگاه UiTM حضور داشتند که در حضور وزیر علوم مالزی و رئیس دانشگاه آزاد تفاهمنامه‌های همکاری با دانشگاه آزاد اصفهان امضا کردند.

دکتر محمدمهدی طهرانچی:

تدوین نظام‌های نوین ارزیابی دانشگاهی راه برون‌رفت از قواعد تحمیلی است

دکتر محمدمهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در مراسم آغاز همکاری‌های مشترک علمی و فناوری بین دانشگاه‌های مالزی و دانشگاه آزاد استان اصفهان با بیان اینکه با افتخار میزبان شما در واحد اصفهان، یکی از واحدهای پیشروی شبکه دانشگاه آزاد هستیم، گفت: «دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاهی است که پس از انقلاب اسلامی به همت رهبران این انقلاب و مردم خوب این سرزمین در سراسر کشور و حتی در بیرون این سرزمین برپا شد.» وی خاطرنشان کرد: «دانشگاه آزاد شبکه‌ای علمی و فرهنگی است که با فعالیت در عرصه آموزش عمومی و عالی در ۴۰۰ شهر ایران با یک میلیون و ۲۶۰ هزار دانشجو در همه حوزه‌های دانشی، ۲۰ هزار عضو هیات‌علمی، ۳۴ هزار مدرس، ۱۵۰ هزار دانش‌آموز در بیش از ۸۰۰ مدرسه فعالیت می‌کند و ۴۰ درصد آموزش عالی جمهوری اسلامی ایران را در خود جای داده است.»

دکتر طهرانچی با بیان اینکه دانشگاه آزاد علاوه‌بر تاثیرگذاری ملی و پاسخگویی محلی در افق جهانی نیز با برون‌دادهای علمی حضور دارد، اظهار کرد: «این دانشگاه، سالانه بیش از ۱۱ هزار مقاله علمی را منتشر می‌کند و دارای جایگاه در میان ۲۰ موسسه برتر جهانی در حوزه نانو فناوری و دارای رتبه‌های زیر ۱۰۰ جهانی در پنج حوزه مهندسی در نظام رتبه‌بندی شانگهای است. همچنین این دانشگاه میزبان ۳۰ هزار دانشجوی غیرایرانی است که سهم جدی در کشور در پذیرش دانشجوی غیرایرانی دارد.» رئیس دانشگاه آزاد با بیان اینکه در عرصه سلامت تربیت بیش از ۴۰ درصد از پرستاران و ۱۰ درصد از پزشکان کشور به عهده دانشگاه آزاد است، افزود: «این تعداد از پرستار و پزشک در دوران کرونا تاثیر جدی در مقابله با کرونا در کشور داشتند. امروز در موضوع پیوند کلیه، بیمارستان فرهیختگان دانشگاه آزاد قطب برتر کشور است.» وی در ادامه با بیان اینکه با آغاز هزاره سوم تاریخ رقابت علمی، جنگ سرد هسته‌ای-فضایی غرب و شرق دوباره در جغرافیایی جدید در حال شکل‌گیری است، گفت: «اما این‌بار این جنگ برپایه علوم اطلاعات، سایبر و داده در نرم‌افزار، سخت‌افزار، علوم دارویی، زیست فناوری و امنیت غذایی است. بدیهی است که اگر در این نقطه عطف تاریخ علم و فناوری جا بمانیم، جبران این عقب‌ماندگی به سادگی ممکن نخواهد بود.»

باید همگرایی نوینی را پایه‌گذاری کنیم

دکتر طهرانچی ادامه داد: «در جغرافیای جدید که غرب نگاه رقابت را جایگزین همکاری کرده است و در جذب نیروهای کارآمد تحصیل‌کرده خصوصا در علم و مهندسی از یکدیگر سبقت می‌گیرند، لازم است همگرایی نوینی را پایه‌گذاری کنیم. در این شکل‌گیری جغرافیایی جدید ما باید با همتی مضاعف نسبت به گذشته با روش‌های جدید فراتر از مناسبات معمول به همکاری‌های بین دانشگاهی وسیع‌تری روی آوریم.» وی تاکید کرد: «دانشگاه امروز، علاوه‌بر علم و فرهنگ، فناوری را نیز در درون خود جای داده است، و به موازات آن در جامعه‌پردازی، نوآوری به ابعاد اقتصادی و اجتماعی افزوده شده است. این فضای جدید آموزش، پژوهش و کاربست فناوری که بتواند آثارش را به‌عنوان نوآوری یا به عبارتی تجاری‌سازی دانش، نمایان سازد، بنیان‌ها و ساختارهای جدید را در دانشگاه امروز طلب می‌کند که باید با مفاهیم مرتبط با زیست بوم و فرهنگ ملت‌ها انطباق داشته باشد.»

رئیس دانشگاه آزاد خاطرنشان کرد: «گذار از دوگانه علم و فرهنگ به سه‌گانه علم، فرهنگ و فناوری، از یک طرف و آموزش متاثر از هوش مصنوعی و آموزش‌های مجازی و حضور کنشگران جدید غیردانشگاهی در مرجعیت علمی از سوی دیگر فضایی جدید خلق کرده که دانشگاه باید به صیانت از خودش بیندیشد؛ صیانتی که مبتنی بر حرکت تحولی قابل دستیابی است، نه ایستایی بر سنت‌های گذشته.» دکتر طهرانچی با بیان اینکه لازم است تحولات اجتماعی فناورانه را درک کنیم و به آن پاسخ بهنگام بدهیم، اظهار کرد: «در غیراین‌صورت دانشگاه‌ها بسان موزه‌های علم درخواهند آمد. آنچه در تحولات اجتماعی فناورانه خصوصا در پساکرونا شکل گرفته، می‌تواند -اگر دانشگاه‌های ما و شما به رسالت خود عمل نکنند- عبور از ملیت، هویت، خانواده و دین را برای جوانان ما به همراه داشته باشد.» وی ادامه داد: «هوش مصنوعی همان قدر که می‌تواند در پیشرانی بشر نقش ایفا کند، می‌تواند قوه تفکر را از جوانان ما بگیرد و برده‌داری نوینی را از سوی کشورهای پیشرو در علم و فناوری پیش روی ملت‌های ما قرار دهد.»

دکتر طهرانچی با بیان اینکه شعار دنیای پیشگام در علم و فناوری خطاب به جامعه جهانی در این است که غذای جسم و روح شما در دستان ماست، گفت: «انحصار در انتشارات علمی جهانی مبتنی بر بنگاه‌های با اهداف خاص، شرکت‌های فراملیتی انحصاری خاص در فناوری اطلاعات و امنیت غذایی مقدمه این نظم نوین جهانی است.»

عضو هیات امنای دانشگاه آزاد ادامه داد: «اگر در دو سده گذشته با پیشتازی در علم و با وجود تهیدستی در بنیان‌های اخلاقی و معنوی سبک زندگی غربی را بر ملت‌ها حاکم کرده‌اند و اقتصاد امنیت، سیاست و اقتصاد ملت‌ها را در اختیار گرفته‌اند، هرگاه اراده کرده‌اند در منطقه ما جنگی به راه انداخته‌اند و انرژی منطقه را به غارت برده‌اند، ولی امروز با پیشتازی در فناوری، اختیار علم و فرهنگ را می‌خواهند در دستان خود درآورند.» وی افزود: «نگاه آنان از مشارکت جمعی ملت‌ها در خلق دانش به تقسیم ملت‌ها به تولیدکننده و مصرف‌کننده علم و فناوری است و می‌خواهند دانشگاه‌های ما را با القای مجموعه استانداردهای جهانی و نظامات یکپارچه ارزیابی علم، دانشمندان و دانشگاه‌ها که توسط آنها به صورت موسسات دراختیار و محدود تنظیم‌گری می‌شود، به مجموعه تولیدکننده اطلاعات و یک بازیگر ثانویه در دنیای علم مبدل کنند.»

تدوین نظام‌های نوین ارزیابی دانشگاهی راه برون‌رفت از قواعد تحمیلی

دکتر طهرانچی با تاکید بر اینکه تنها برون‌رفت از این قواعد، اتخاذ رفتار مستقل و ایجاد ارتباطات دوجانبه یا چندجانبه بین‌دانشگاهی همراه با تدوین نظام‌های نوین ارزیابی در ارتباطات دانشگاهی است، گفت: «اگر نظام‌های خلق شده غرب را ملاک شناسایی یکدیگر قرار دهیم، همان بلایی که حاکمیت دلار در اقتصاد جهانی به همراه آورده است، بر علم آینده مستولی خواهد شد. ما در دانشگاه آزاد با برنامه تحولی مبتنی بر پنج چرخش تحولی و سه محور راهبردی به دنبال ایجاد فرصت‌های جدید پیش‌روی جوانان آینده هستیم.» رئیس دانشگاه آزاد خاطرنشان کرد: «چرخش تحول‌آفرین اول عبور از آموزش حافظه‌محور به یادگیری تعالی‌بخش، عمیق، کاربردی، فایده‌محور، بسترساز اشتغال دانش‌بنیان و افزاینده اقبال اجتماعی در کنار ارتقای شاخص کارآمادگی و مهارت‌های موردنیاز به‌ویژه تعاملات، حل مساله، کار گروهی و کارآفرینی است.»

وی با اشاره به چرخش تحول‌آفرین دوم گفت: «این چرخش گذار از عرضه‌محوری مقاله‌گرا و غیرهدفمند در پژوهش و تولید دانش و فناوری به تقاضامحوری و پاسخگویی اثربخش به نیازهای علمی-تربیتی محلی و ملی متأثر از چالش‌های آمایش‌محور و تحولات سریع اجتماعی-فناورانه است.» دکتر طهرانچی ادامه داد: «در سومین محور تحول، گذار از ناکارآمدی فرهنگی و تربیتی به اجتماعی تربیتی، فرهنگی و هویتی ارزش‌مدار، درون‌زا، پویا، اثربخش و مقوم وحدت ملی، انسجام‌بخش فرهنگی و اجتماعی و امیدآفرین با تکیه بر نقش اقطاب اثرگذار مانند معلم، استاد، مدیریت، خانواده، محیط‌های رفاقتی و جامعه مدنظر است.» عضو هیات امنای دانشگاه آزاد اظهار کرد: «در مرحله بعد، گذار از اقتصاد شهریه‌محور و مبتنی‌بر ارزش افزوده املاک به پایداری اقتصادی مبتنی‌بر درآمدزایی از جریان یادگیری تحول‌آفرین و پژوهش و نوآوری کارآمد همراه با تعالی سازمانی و نگاه از مدیریت جزیره‌ای به مدیریت شبکه‌ای داده مبنای یکپارچه با استفاده حداکثری از سامانه‌سپاری را دنبال می‌کنیم.» وی افزود: «در آخرین مواجهه گذار از رشد کمی، فیزیکی و غیرهدفمند واحدهای دانشگاهی زیرمجموعه به توسعه کیفی همراه با بازمعماری واحدها مبتنی‌بر توجه به بعد مجازی در چهارچوب یکپارچه سایبری- فیزیکی دانشگاه، تحول دیجیتال و مأموریت‌گرایی زمینه‌محور در قالب واحدهای حل مساله، مرجعیت‌ساز، پیشران تعالی و پیشرفت و کادرساز در سطوح محلی و ملی می‌اندیشیم.»

دکتر طهرانچی با بیان اینکه با تحقق این تحولات در سه محور راهبردی دانشگاه پرورشگر قوه عاقله و متفکره، دانشگاه سرآمد و پاسخگو و دانشگاه کارآمد و پایدار بسته‌های ماموریتی را برای کارآمدسازی تحصیل مدنظر قرار داده‌ایم، گفت: «ما به سهم خود اعلام آمادگی می‌کنیم که در این خلق روابط جدید ایفای نقش کنیم و امیدوارم این دیدار مقدمه گسترش همکاری‌های فی مابین باشد.»

نیمکت

آخرین وضعیت تشکیل دانشکده خانواده

مشاور امور زنان و خانواده وزیر علوم، تحقیقات و فناوری آخرین وضعیت ایجاد دانشکده خانواده در سه دانشگاه تهران، شهید بهشتی و الزهرا(س) را تشریح کرد.

فخرالسادات نصیری در گفت‌وگو با مهر با اشاره به درنظرگرفتن سه دانشگاه پایلوت برای ایجاد دانشکده خانواده گفت: «سه دانشگاه الزهرا(س)، شهید بهشتی و تهران دانشگاه‌های پایلوت برای ایجاد دانشکده خانواده انتخاب شده‌اند که با تیم‌های تخصصی خود درحال جمع‌بندی محتوای دروس هستند، چون پیش‌شرط و رای شورای گسترش آموزش عالی و نظر دکتر زلفی‌گل وزیر علوم تحقیقات و فناوری این بوده که هیچ محتوای وارداتی‌ای نداشته باشیم، وقتی می‌گوییم دانشکده خانواده مبتنی‌بر فرهنگ ایرانی و دین مبین اسلام است و هر آنچه متخصصان داخلی می‌گویند.» وی با تاکید بر عدم وارداتی بودن محتوای دروس دانشکده خانواده افزود: «گروه‌ها، رشته‌ها و منابع درسی در دانشگاه‌ها مشخص شده و درحال محتواسازی هستیم. تیم‌های متخصصی درحال تدوین و طراحی محتوا هستند تا در فاز بعدی دست پر باشیم و بتوانیم از حق دانشکده خانواده دفاع کنیم.»

بررسی راهکارهای تسریع و تسهیل روند جذب اعضای هیات‌علمی

در نشست مشترک رئیس سازمان اداری و استخدامی و معاونان این سازمان با وزیر علوم، راهکارهای تسریع و تسهیل روند جذب اعضای هیات‌علمی و جذب نخبگان مورد بررسی قرار گرفت. در این نشست مشترک، فرآیند تحول اداری و فرآیند جذب اعضای هیات‌علمی و استخدام کارکنان، بحث‌های حقوق و مزایا در دو حوزه اعضای هیات‌علمی و کارکنان و همچنین موضوع اتخاذ راهکارهایی برای تسریع و تسهیل روند جذب اعضای هیات‌علمی و جذب نخبگان مورد بررسی قرار گرفت. در این نشست، ضرورت تخصیص سهمیه جذب اعضای علمی و کارکنان برای دانشگاه‌های فنی‌وحرفه‌ای و پیام‌نور بررسی شد. کمبود نیروی تخصصی در تعدادی از واحدهای ستادی وزارت علوم ازجمله معاونت فناوری، مرکز فناوری اطلاعات و مرکز جذب اعضای هیات‌علمی از درخواست‌های مسئولان ستاد وزارت علوم از مسئولان سازمان اداری و استخدامی در این نشست بود. در بخشی از این نشست مسئولان سازمان اداری و استخدامی و وزارت علوم بر ضرورت به کارگیری فناوری اطلاعات و دولت الکترونیک برای افزایش بهره‌وری و بازدهی، تسریع در امور و افزایش رضایتمندی مردم در خدمات تاکید کردند.

ادامه در صفحه ۵

وزیر علوم مالزی

نمی‌توان بدون چشم‌انداز علمی ایران به حل چالش‌های جهانی امیدوار بود

محمد خالد بن نورالدین، وزیر علوم مالزی در مراسم آغاز همکاری‌های مشترک علمی و فناوری بین دانشگاه‌های مالزی و دانشگاه آزاد اصفهان با بیان اینکه بهترین کلمه‌ای که ایران را از نگاه من توصیف می‌کند، تاب‌آوری است، گفت: «علی‌رغم دهه‌ها تحریم یکجانبه و محرومیت‌های بین‌المللی ایران از اقتصادی پیشرفته، متنوع و خودپایدار بهره‌مند است.» وی ادامه داد: «حتی با وجود تمام چالش‌های بزرگ، ایرانی‌ها مردمی تحصیلکرده و دارای تخصص گسترده صنعتی و علمی بسیار پیشرفته و با فناوری‌های بالا هستند.»

تنها راه ایستادگی در نابرابری‌ها ایجاد تاب‌آوری علمی است

وزیر علوم مالزی با طرح سوالی مبنی‌بر اینکه چگونه تاب‌آوری علمی را پرورش دهیم و چگونه همکاری‌های علمی را در سطح جهانی گسترش دهیم تا بتوانیم چالش‌های جهانی را کمرنگ کنیم؟ اظهار کرد: «مهم‌ترین چالش پیش‌روی دنیای امروز از یک‌سو جنگ در اروپا، گرایش‌های نظامی‌گری در سودان و آفریقای‌مرکزی و البته رقابت آمریکا و چین است. از سوی دیگر واقعیت تلخ وضعیت اضطراری آب‌وهوای جهانی است. بحران‌های آب و انرژی در سطحی غیرقابل تصور درحال نابودی جهان است که نهایتا ما را از اهداف توسعه پایدار باز می‌دارد. این چالش‌ها عواقب غیرقابل جبرانی در جهان اسلام خواهد داشت به‌عنوان مثال خاورمیانه افزایش بی‌سابقه‌ای را در میانگین دمای هوا تجربه می‌کند. در بخش مسلمان آفریقا ناامنی غذایی واقعیت تلخ زندگی امروز ماست.» او در ادامه تصریح کرد: «مهم‌ترین درسی که از دوره کرونا گرفتیم نابرابری و بی‌عدالتی در دسترسی به واکسن بود. ۸۲ درصد از واکسن‌ها صرفا در دسترس کشورهای ثروتمند بود. کمتر از یک درصد از واکسن‌ها به مردم با درآمد کم رسید. کرونا به ما نشان داد تا چه میزان از سیستم ارتباطات بین‌الملل غافل هستیم. هنگامی که علم و سیاست به بهانه مالکیت معنوی در هم تنیده می‌شوند فقرا متضرر می‌شوند. رئیس جمهور نامیبیا به‌درستی از این اتفاق با عنوان آپارتاید واکسن نام برد. برای حل این چالش نابرابری نیازمند همکاری‌های علمی هستیم و این تنها راه ما برای ایجاد تاب آوری علمی است.»

مسلمانان ۶ درصد در تولید علم جهان مشارکت دارند

وزیر علوم مالزی با بیان اینکه متاسفانه علم و سیاست بیش از تصور ما در هم تنیده شده است، ادامه داد: «این علم است که آتش جنگ‌های تکنولوژیکی را به پا می‌کند. با این حال جهان اسلام در این حوزه اقدامات کمی برای حل این مشکل کرده است. براساس گزارش یونسکو در مجموع ما فقط ۰٫۵ درصد از تولید ناخالص داخلی خود را صرف تحقیق و توسعه کرده‌ایم. بسیار کمتر از میانگین جهانی که ۱٫۷ درصد است. با وجود اینکه مسلمانان حدود یک چهارم جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند مشارکت ما در تولیدات علمی جهانی تنها ۶ درصد است. مشکلات مشترک ما فراتر از قلمرو سیاست و به حوزه تلاش‌های جمعی جامعه بشری گسترش یافته است.»

محمد خالد بن نورالدین امنیت غذایی را به‌عنوان یکی از چالش‌های مشترک برشمرد و افزود: «تا سال ۲۰۵۰ جمعیت سیاره ما نزدیک به ۱۰ میلیارد نفر خواهد بود. بسیاری از این دهان‌های باز در کشورهای خودمان خواهند بود. با این حال جایی که چالشی هست مطمئنا فرصتی نیز وجود دارد. مثلا هلند کشوری با سرزمین محدود، کوچک‌تر از بسیاری از کشورهای ما با نوآوری و تعهد به پیشرفت علمی به دومین صادرکننده بزرگ غذا در جهان تبدیل شده است.» او آموزش را به‌عنوان دومین چالش مشترک مسلمانان مطرح و اظهار کرد: «آموزش خود بزرگ‌ترین راه ایجاد برابری است. فناوری چراغی از امید است. از طریق پلتفرم‌های یادگیری آنلاین می‌توانیم آموزش را برای همه فراهم و موانع دسترسی به آموزش را برطرف و آن را مقرون به‌صرفه کنیم.» وزیر علوم مالزی تغییرات اقلیمی را سومین چالش مشترک عنوان کرد و درخصوص این موضوع گفت: «تغییرات اقلیمی بالاآمدن سطح آب، دریاها، تغییرات شدید آب‌وهوایی و خشکسالی تبعیضی قائل نمی‌شوند همه ما را تحت تاثیر قرار می‌دهند اما همان‌طور که ما قدرت تسریع تغییرات آب و هوا را داریم قدرت کاهش سرعت آن را نیز داریم. برای مقابله با این چالش‌های بلندمدت ما به همکاری بلندمدت نیاز داریم.»

تعامل دیگر یک گزینه نیست، الزام است

محمد خالد بن نورالدین با بیان اینکه زمان به‌سرعت در حال گذر است و دارد از دانشمندان سیستم آموزشی و نوآوران پیشی می‌گیرد، گفت: «لازم است در این زمینه عزم خود را جزم کرده و ابزارها، منابع و آزادی ابتکار عمل مورد نیاز دانشمندان را در اختیارشان قرار دهیم. با این کار فرصت اختراع و منبع الهام را در اختیار آنان می‌گذاریم. علم موتور نوآوری است. دانشمندان ما با کنجکاوی بی‌وقفه و تعهد خود به یافتن راه‌حل‌ها پتانسیل تغییر شکل جهان را دارند با این حال آنها تنها با پشتیبانی و دسترسی به منابع می‌توانند کارهای زیادی انجام دهند.» وی ادامه داد: «ما باید متعهد به افزایش بودجه برای تحقیق و توسعه، ایجاد فرصت‌های بیشتر برای همکاری علمی و ایجاد امکانات پیشرفته برای تقویت نوآوری باشیم. ما با انجام این کار کشورهای خود را به کانون علم و فناوری تبدیل خواهیم کرد. هیچ نهادی به‌تنهایی نمی‌تواند با مشکلات مقابله کند، همکاری و تعامل دیگر یک گزینه محسوب نمی‌شود، بلکه یک الزام است.»

وزیر علوم مالزی با بیان اینکه موسسات در سطح جهانی باید به قدرت مشارکت استراتژیک با دانشگاه‌های دیگر، مشاغل، جامعه مدنی و دولت‌ها مجهز شوند، گفت: «با کاهش منابع و افزایش پیچیدگی‌ها و گستره چالش‌ها این همکاری همه‌جانبه جهانی امری ضروری است.» محمد خالد بن نورالدین با بیان اینکه یکی از مهم‌ترین مأموریت‌های من این است که دانشمندان و مبتکران مالزیایی را با همتایان خود در سایر کشورهای مسلمان برای همکاری گرد هم بیاورم، اظهار کرد: «هدف من این است که شاهد همکاری علمی بیشتر بین دانشمندان مالزیایی و ایرانی باشیم. گسترش و تعمیق پیوندهای ما با ایران و سایر کشورهای مسلمان فقط یک اولویت شخصی یا اولویت وزارتی من نیست، بلکه به‌عنوان همگرایی در سطح اولویت‌های جهانی محسوب می‌شود.»

ایران یکی از قطب‌های علمی جهان است

وی ادامه داد: «رابطه با ایران آنقدر ارزش استراتژیک دارد که فراتر از تصمیمات فردی باید انجام شود. به‌ویژه اینکه ایران یکی از قطب‌های علمی جهان است. نفوذ ایران را نمی‌توان دست‌کم گرفت، ایران عضو بریکس، سازمان همکاری شانگهای، گروه D8 و سازمان همکاری اسلامی است. ایران یک قدرت منطقه‌ای بزرگ در خاورمیانه با ذخایر عظیم نفت و گاز است. ما نمی‌توانیم بدون درک ایران به درک خاورمیانه معاصر امیدوار باشیم و ما مطمئنا نمی‌توانیم بدون چشم‌انداز علمی ایران به حل چالش‌های بزرگ جهانی، که جهان اسلام را تحت تاثیر قرار می‌دهند، امیدوار باشیم و همچنین نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم بدون حضور ایران با موفقیت عمل کنیم.» وزیر علوم مالزی با بیان اینکه «آب» یک بحران جهانی است، گفت: «مالزی پیشنهادی برای ایجاد یک پلتفرم تحقیقاتی جهانی درمورد آب ارائه خواهد کرد که گروه D8 در دانشگاه همدان هماهنگ‌کننده آن خواهد بود. زمان آن فرارسیده که بهترین نخبگان علمی خود را برای رویارویی با این چالش بسیج کنیم، من می‌خواهم پیشنهاد دهم که دانشگاه اصفهان و دانشگاه آزاد در این پروژه علمی بسیار مهم مشارکت داشته باشند. همچنین Education Malaysia Global Services آژانسی تحت نظارت وزارت بنده است که در ژانویه ۲۰۲۴ با همکاری دانشگاه آزاد، دانشگاه اصفهان و دانشگاه هنر اصفهان یک اردوی زمستانی مالزی .خاورمیانه با موضوع مشکلات جهانی برگزار خواهد کرد. این برنامه رهبران جوان آینده از مالزی و ایران را گرد هم می‌آورد تا درمورد مسائل چندوجهی جهانی به‌عنوان بخشی از مسیر راهبردی خود برای آینده بحث کنند.»

رئیس دانشگاه آزاد
استان اصفهان
در گفت‌وگو با «فرهیختگان»
ابعاد تفاهمنامه‌های علمی
با دانشگاه‌های مالزی
را تشریح کرد

۵۰ دانشجوی مالزیایی زمستان به اصفهان می‌آیند

چند روز اخیر دانشگاه آزاد واحد اصفهان محل اتفاقات مهمی در حوزه علم و فناوری بوده است. از انعقاد تفاهمنامه‌های همکاری با دانشگاه‌های مالزیایی گرفته تا راه‌اندازی مرکز تحقیقات نهج‌البلاغه و تفاهمنامه همکاری با حوزه علمیه اتفاقات مهمی هستند که با محوریت واحد اصفهان صورت گرفته است. پیام نجفی، رئیس دانشگاه آزاد استان اصفهان در گفت‌وگو با «فرهیختگان» ابتدا چگونگی تعاملات علمی این دانشگاه با مالزی را تشریح کرده و به دیگر تحولات علمی واحد پرداخته است. مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

ارتباط دانشگاه آزاد با مالزی چگونه شروع شد؟

حدود چند هفته پیش ایده‌ای مطرح شد که با توجه به ابعاد بین‌المللی دانشگاه آزاد با کشورهای آسیای جنوب شرقی همکاری‌های بیشتری داشته باشیم، پس از آن جلساتی را با حضور اعضای هیات‌علمی و فارغ‌التحصیل از مالزی برگزار کردیم. دکتر مشکی‌نژاد مسئولیت پیگیری این طرح را برعهده گرفت و با رایزن فرهنگی ایران در مالزی ارتباطات برقرار کرد. در ادامه جلساتی را به‌صورت مجازی تدارک دیدیم که در این جلسات ظرفیت‌سنجی و شناسایی دانشگاه‌های مختلف به‌علاوه توانمندی‌ها و علایق جامعه دانشگاهی مالزی را موردبررسی قرار دادیم، پس از پیگیری‌ها، تیمی با حضور دستیار وزیر علوم مالزی به شهر اصفهان سفر کرد و بازدیدی از دانشگاه آزاد واحد اصفهان انجام داد.

ارزیابی تیم مالزیایی پس از بازدید از توانمندی‌های دانشگاه آزاد چگونه بود؟

طی این بازدید و بررسی ظرفیت‌های دانشگاه آزاد توسط دستیار وزارت علوم مالزی بنا شد که روابط بین دانشگاه آزاد و کشور مالزی توسعه پیدا کند و بر این مساله به‌شدت تاکید داشتند و در حوزه‌هایی مانند امنیت غذایی، دندانپزشکی و کشاورزی به ارتباط با دانشگاه آزاد ترغیب شدند.

تعاملات چگونه به امضای تفاهمنامه منجر شد؟

پس از آن روند طرح به‌صورت مجازی ادامه پیدا کرد و از طریق رایزنی تفاهمنامه‌ای را برای دانشگاه‌های مالزی ارسال کردیم که با بررسی متن تفاهمنامه و پیشنهادهای دانشگاه آزاد توسط مسئولان مالزی به تایید آنها رسید، بنابراین قرار شد وزیر علوم مالزی برای اجلاس D8 به ایران و احتمالا به شهر اصفهان سفر کند. از آنها دعوت کردیم در دانشگاه آزاد واحد اصفهان حضور پیدا کنند و برنامه‌هایی را به همین مناسبت درنظر گرفته‌ایم تا بتوانیم توافقنامه‌هایی را با هم داشته باشیم. وزیر علوم مالزی از این پیشنهاد بسیار استقبال کرد، مخصوصا به این دلیل که ظرفیت‌های دانشگاه آزاد را از پیش بررسی کرده بودند و گستردگی دانشگاه برای آنها قابل‌توجه بود. به همین دلیل از آنها دعوت کردیم و پذیرفتند که بخشی از سفر خود را در دانشگاه آزاد بگذارنند. دفتر وزارت خارجه کشور در اصفهان از این اقدام بسیار حمایت و همراهی کرد. با هماهنگی مدیرکل این دفتر، نماینده استانداری، رایزن فرهنگی ایران در مالزی و دیگر مسئولان برنامه‌ریزی‌های لازم انجام شد و درنهایت بعد از ظهر شنبه ۱۵ مهرماه این سفر انجام شد و با حضور دکتر طهرانچی و اعضای هیات‌علمی دانشگاه میزبان وزیر علوم مالزی بودیم.

چرا از بین کشورهای آسیای شرقی کشور مالزی را انتخاب کردید و ارزیابی شما از نظر علمی برای این انتخاب چیست و چه اهمیتی دارد؟

کشورهای آسیای جنوب شرقی به‌ویژه مالزی پتانسیل‌ها و مشترکات فرهنگی بسیاری دارند، برای مثال تعلقات آنها نسبت به اعتقادات دینی و اسلامی زیاد است. به همین جهت بین ایران و مالزی الگوهای دینی مشترکی وجود دارد و ارزش بسیاری برای کتاب مقدس قرآن و رسول خدا قائل هستند که نشان می‌دهد بستر فرهنگی خوبی بین ماست، همچنین ایران فارغ‌التحصیلان زیادی از کشور مالزی دارد که این افراد می‌توانند پل ارتباطی خوبی بین دانشگاه آزاد و دانشگاه‌های مالزی باشند که باید از این ظرفیت استفاده کنیم. در سال‌های اخیر شاهد رشد دانشگاه‌های مالزی بودیم و به‌طورکلی کشورهای آسیای شرقی از نظر اقتصادی رشد داشتند و در حوزه علم و فناوری نیز فعال هستند و خروجی‌های مطلوبی ارائه داده‌اند. به همین دلیل لازم است همکاری‌های خود با دانشگاه‌های مالزی را گسترش دهیم، زیرا می‌توانیم فعالیت‌های علم و فناوری خوبی را با مشارکت هم داشته باشیم. از طرفی شاهد کسب رنکینگ‌های خوب علمی توسط برخی دانشگاه‌های مالزی هستیم. منطقه آسیای شرقی هم پتانسیل زیادی برای جذب و تبادل دانشجو دارد. مردم اندونزی، بنگلادش و مالزی متقاضی تحصیل در ایران هستند مخصوصا در حوزه‌های خاصی مثل علوم پزشکی که دانشگاه آزاد ظرفیت‌های خوبی دارد. در رشته‌های کشاورزی، فنی‌مهندسی و هوش مصنوعی نیز علاقه‌مند به تحصیل در ایران هستند. وقتی دانشگاه وارد همکاری با آسیای شرقی شود، همکاری‌ها در حوزه‌های مختلف شکل می‌گیرد که می‌تواند بر اقتصاد کشور و همکاری‌های تجاری تاثیرگذار باشد، حتی در جلسه‌ای که برگزار شد وزیر علوم مالزی علاقه‌مندی‌هایش را در زمینه تجارت و صنعت مطرح کرد. دانشگاه می‌تواند دروازه ورود ما به آسیای شرقی در رابطه با مسائل زیادی مانند تجارت، تبادلات فرهنگی، همکاری‌های علم و فناوری باشد. این امر فتح‌بابی با دانشگاه است و در ادامه در حوزه‌های گردشگری علمی و درمانی نیز وارد می‌شویم، همچنین دانشگاه در زمینه گردشگری علمی با ورود دانشجویان پزشکی به کشور کمک خواهد کرد که از آسیای جنوب شرقی پذیرش دانشجو داشته باشیم. قطعا خیلی بیشتر از وضعیت فعلی پتانسیل کار داریم. به قول وزیر علوم مالزی چابکی و همتی که در دانشگاه آزاد وجود دارد شاید در مراکزی که دولتی هستند با این شدت وجود نداشته باشد. به همین دلیل دانشگاه آزاد می‌تواند پیشران این موضوع باشد.

وزیر علوم مالزی چه واکنشی نسبت به دستاوردهای دانشگاه آزاد واحد اصفهان داشت؟

در ابتدا برخی از شرکت‌ها دانش‌بنیان در حوزه امنیت غذایی را دعوت کردیم که در یک نمایشگاه کوچک در واحد اصفهان حضور پیدا کنند. وزیر علوم مالزی به همراه دکتر طهرانچی از این نمایشگاه دیدن کردند. طرح‌های موجود بسیار برای وزیر علوم مالزی جالب بود. به همین دلیل فکر می‌کنم برخی از محصولات دانش‌بنیان دانشگاه آزاد مورد توجه آنها قرار گرفت. اعضای هیات‌علمی استان را دعوت کرده بودیم که در سالن اجتماعات با حضور وزیر علوم مالزی گرد هم آمدند. در این جلسه دکتر طهرانچی سخنرانی خوبی درباره سیاست‌ها تحولی در نظام آموزش عالی دانشگاه آزاد، سهم دانشگاه آزاد در آموزش عالی کل کشور و تاثیرات منطقه‌ای دانشگاه آزاد انجام داد. همچنین مطرح شد که سیاست تحولی دانشگاه آزاد در آموزش عالی و دیدگاه ما می‌تواند الگوی برخی از کشورهای اسلامی باشد و دانشگاه آزاد به گسترش تبادلات خود با کشورهای اسلامی علاقه‌مند است. پس از آن وزیر علوم مالزی سخنرانی داشت که در مباحث خود علاقه شدیدش را به همکاری با دانشگاه‌های ایران و دیپلماسی علمی را مطرح و ایران را تکریم کرد. همچنین به ظرفیت‌ها و سطح بالای فعالیت در حوزه علم و فناوری ایران تاکید کرد.

عناوین و موضوعات تفاهمنامه‌های امضاشده چه بود؟

دانشگاه آزاد اسلامی با پنج دانشگاه برتر و یک موسسه زیر نظر وزارت علوم مالزی که در حوزه جذب دانشجو فعالیت دارد تفاهمنامه امضا کرد. موضوع تفاهمنامه‌ها شامل دانشجوی مشترک، تبادل استاد و دانشجو، طرح‌های پژوهشی و تحقیقات مشترک بود. کارگاه‌های کوتاه‌مدت یکی دیگر از موارد توافق بوده که براساس آن در زمستان امسال کارگاهی در حوزه آب با حضور ۵۰ نفر از دانشجویان مالزی در ایران برگزار خواهد شد. همچنین طرف مالزی با توجه به اقلیم ایران علاقه‌مند بود که مدارس زمستانه داشته باشیم. قرار شد که وزارت علوم مالزی و دانشگاه آزاد بر اعتبارسنجی مدارک کار کنند تا ارزیابی‌ها دقیق‌تر انجام شود. پیگیر برگزاری دوره‌های مختلف آموزشی مشترک نیز هستیم که امیدواریم به‌زودی محقق شود. در جلسه‌ای که برگزار شد خبرنگار وزارت علوم از وزیر علوم مالزی پرسید تا چه زمانی این توافقات اجرایی می‌شود که در پاسخ وزیر مالزی گفت خیلی زود.

تفاهمنامه‌ها با دانشگاه آزاد امضا شده است یا واحدهای مختلف دانشگاه آزاد؟

عملا این مساله یک سیستم یکپارچه است و آقای دکتر طهرانچی توافقنامه‌ها را تایید کرده و ما به نمایندگی از مجموعه دانشگاه آزاد این مسئولیت را برعهده گرفته‌ایم. پیگیری می‌شود که این توافقنامه‌ها را توسعه دهیم و تمام واحدهای دانشگاه آزاد در این طرح مشارکت داشته باشند، زیرا توافقات کلی است و مربوط واحد خاصی نیست.

واحد اصفهان در حوزه بین‌الملل مانند تبادل دانشجو و تعاملات علمی ورود جدی دارد، موارد مهم دیگری هم در دست پیگیری دارید؟

به جز دانشجویان عراقی و افغانستانی که در واحد اصفهان تحصیل می‌کنند درحال حاضر بر کشورهای منطقه و حوزه خلیج فارس تمرکز داریم، همکاری با کشور ترکیه را پیگیری می‌کنیم و امیدواریم بتوانیم از این کشور جذب دانشجو داشته باشیم. در حوزه جذب دانشجویان بین‌المللی بر تنوع ملیت‌ها و تعادل‌بخشی به این مساله کار می‌کنیم. جمعیت دانشجویان در ترم جاری حدود ۳۸۰۰ نفر است. بسیار علاقه‌مندیم که در حوزه طرح‌های پژوهشی بین‌المللی فعالیت داشته باشیم. از برگزاری کارگاه‌های آموزشی کوتاه‌مدت نیز نباید غفلت کرد زیرا می‌تواند هم بر جایگاه علمی و هم درآمدزایی موثر باشد. اساتید بسیار خوبی داریم که در دنیا مطرح هستند اما از ظرفیت آنها استفاده نمی‌کنیم. چند ماه پیش گروهی هفت‌نفره از اساتید پرستاری واحد اصفهان به عراق سفر کرده و دوره کارگاهی در حوزه پرستاری برگزار کردند که به‌شدت مورد توجه دانشگاه‌های عراق قرار گرفت.

در جریان سفر رئیس دانشگاه آزاد به اصفهان، مرکز تحقیقات نهج‌البلاغه دانشگاه آزاد افتتاح شد. این مجموعه چگونه و با چه اهدافی راه‌اندازی شد؟

در حوزه‌های علوم دینی و نهج‌البلاغه نیز همکاری‌های خوبی با مراکز تحقیقاتی منطقه شروع کردیم. چندسالی است که همکاران ما در حوزه فرهنگی و علمی دانشگاه در زمینه امیرالمومنین و نهج‌البلاغه کار می‌کنند. حتی در دوران کرونا نیز سمینار خوبی درباره امام علی(ع) داشتیم و سال گذشته نیز در حوزه نهج‌البلاغه سمینار برگزار کردیم. طی این اقدامات متوجه شدیم که بستر خوبی داریم، ولی لازم است که به این کار در قالب مرکز تحقیقات ادامه دهیم. ضمن اینکه موسسه نهج‌البلاغه را در اصفهان داشتیم و بخشی از فعالان آن از اعضای هیات‌علمی واحد اصفهان بودند. درنهایت به این نتیجه رسیدیم که واحد اصفهان، حوزه علمیه اصفهان و انجمن علمی نهج‌البلاغه با مشارکت هم درمرکز تحقیقات فعالیت داشته باشند که یک مجموعه خانه تاریخی را نیز به آن اختصاص دادند. این اقدام مصداقی از ارتباط دانشگاه با حوزه است. در بازدید دکتر طهرانچی نیز همین مساله مطرح شد و امیدواریم شاهد حضور دانشجویان طلبه باشیم. در زمینه نهج‌البلاغه فعالیت کمی در کشور و دانشگاه رخ می‌دهد درحالی‌که ما در روند حکمرانی و سبک زندگی می‌توانیم از نکات نهج‌البلاغه استفاده کنیم. این کتاب دریای بزرگی است که دراختیار ماست اما خیلی کم از آن بهره می‌گیریم. در این زمینه جای کار زیادی وجود دارد. ضمن اینکه هنوز بر تمام جوانب نهج‌البلاغه کار نشده که می‌توان بر آن فعالیت تحقیقاتی انجام داد تا در مدارس، تعلیم‌وتربیت، حکمرانی، زندگی، دانشگاه‌ها و... مورد استفاده قرار بگیرد. در زمستان امسال هم یک رویداد بین‌المللی خوب با همکاری موسسات نهج‌البلاغه عراق خواهیم داشت.

دکتر طهرانچی از مرکز کارآفرینی فناورانه نوپا واحد اصفهان بازدید کردند، فعالیت این مرکز چگونه بوده است؟

واحد اصفهان یک سرای نوآوری IT و هوش مصنوعی ایجاد کرده است که شتاب‌دهنده‌ای به نام نوپا دارد که بین دانشگاه و صندوق پژوهش و فناوری اصفهان به‌صورت مشارکتی است. حدود ۲۰ تیم نوپا و شرکت دانش‌بنیان در این سرا مستقر هستند. ایده‌های بسیار خوبی در حوزه محتوا، هوشمندسازی، نرم‌افزارهای آموزشی، بازی‌سازی و خدماتی مطرح می‌شود که بازدید دکتر طهرانچی از این سرا حدود یک ساعت‌ونیم طول کشید و اعضای سرا ایده‌های نو و جدید خود را ارائه دادند.

سهم کشورهای اسلامی از تولید علم دنیا باید افزایش یابد

رئیس سازمان امور دانشجویان با بیان اینکه فقط ۶ درصد مقالات علمی دنیا توسط کشورهای اسلامی منتشر می‌شود، گفت: «باید سهم کشورهای اسلامی از تولید علم جهانی افزایش یابد.»

هاشم داداش‌پور در دومین روز از رویداد بزرگ علمی بین‌المللی بین دو کشور ایران و عراق با طرح این سوال که آیا کشور اسلامی توانسته‌اند خودشان را در این جغرافیایی علم تغییر بدهند و جای بیشتری برای خود کسب کنند یا خیر، عنوان کرد: «۲۵ درصد از کشورهای اسلامی مسلمان و تقریبا ۲۵ درصد از اقلیت‌های جهانی مسلمان هستند اما باید با تاسف عنوان کرد سهم تولید علم کشورهای اسلامی در سطح جهان کم و غیرقابل قبول است.» معاون وزیر علوم تحقیقات و فناوری گفت: «وقتی به تعداد مقاله علمی مراجعه می‌کنیم ۶ درصد از کل مقالات تولیدشده مربوط به کشورهای اسلامی است و متاسفانه در حوزه فناوری این سهم کمتر هم می‌شود.» رئیس سازمان امور دانشجویان با بیان اینکه یکی از بحث‌های امروز احیای تمدن اسلامی است، گفت: «حداقل یکی از وظایف کشورهای اسلامی تلاش برای احیای تمدن نوین اسلامی است.»

پیگیری ارتقای حقوق دستیاری به حقوق پزشکی عمومی

معاون آموزشی و دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی وزارت بهداشت گفت: «پیگیریم که حقوق دستیاری به حقوق پزشکی عمومی ارتقا یابد و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تا حدودی این تغییر حقوق را پذیرفته است، البته در برخی رشته‌ها به‌دلیل قوانین موجود در کشور امکان تغییر وجود ندارد.» ابوالفضل باقری‌فرد اظهار کرد: «یکی از مهم‌ترین مطالبات، افزایش ظرفیت متخصصان و پزشکان است که ابتدا باید زیرساخت مورد نیاز برای این کار فراهم شود.»

وی با اشاره به اینکه بیش از یک‌میلیارد تومان برای تربیت یک دانشجوی پزشکی و یک‌میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان برای دانشجوی دندانپزشکی نیاز است، میزان افزایش تعداد دانشجویان پزشکی و دندانپزشکی طی دوسال را به ترتیب ۳۵۲۰ و ۴۶۵ نفر نفر عنوان کرد و افزود: «درواقع باید برای تحصیل این تعداد دانشجوی پزشکی ۳۵۲۰ میلیارد تومان تزریق شود، البته درکنار این هزینه‌ها به‌دنبال تامین نیازهای دانشجویان نیز هستیم.»

ادامه از صفحه ۴